

This question paper contains 2 printed pages]

NJ—35—2022

FACULTY OF COMMERCE

M.Com. (Second Year) (Third Semester) EXAMINATION

MAY/JUNE, 2022

(Old Course)

RESEARCH METHODOLOGY-I

(Wednesday, 6-7-2022)

Time : 2.00 p.m. to 5.45 p.m.

Time— 3.45 Hours

Maximum Marks—75

N.B. :— (i) Question No. 1 is compulsory.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) प्रश्न क्र. 1 अनिवार्य आहे.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. Define Research. Explain the scope of Research in detail. 15

संशोधनाची व्याख्या द्या. संशोधनाची व्याप्ती सविस्तर स्पष्ट करा.

2. What is Research Problem ? Explain the sources of Research problem. 15

संशोधन समस्या म्हणजे काय ? संशोधन समस्याचे स्रोत स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

What is Hypothesis ? Explain the different types of Hypothesis.

गृहितके म्हणजे काय ? गृहितकाचे विविध प्रकार स्पष्ट करा.

3. Explain the difference between primary data and secondary data. 15

प्राथमिक तथ्य आणि द्वितीयक तथ्य यातील फरक स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

What is Research Design ? Describe the types of Research design with steps.

संशोधन आराखडा म्हणजे काय ? संशोधन आराखड्याचे प्रकार पायऱ्यासह स्पष्ट करा.

P.T.O.

4. Define Sampling. Explain the different methods of sampling. 15

नमुना निवडची व्याख्या द्या. नमुना निवडीच्या विविध पद्धती स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Define Report Writing. Explain the types of Research Report in detail.

अहवाल लेखनाची व्याख्या द्या. संशोधन अहवालाचे प्रकार सविस्तर स्पष्ट करा.

5. Write short notes on any two of the following : 15

- (i) Scientific Method of Research;
- (ii) Limitations of sampling;
- (iii) Importance of Research;
- (iv) Presentation of Research.

खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर थोडक्यात टिपा लिहा :

- (i) शास्त्रीय संशोधन पद्धती;
- (ii) नमुना निवडीच्या मर्यादा;
- (iii) संशोधनाचे महत्व;
- (iv) संशोधन सादरीकरण.